

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE
Karta Ewidencyjna Zabytków
Architektury i Budownictwa

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 3269

1. Obiekt

ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. STANISŁAWA BISKUPA

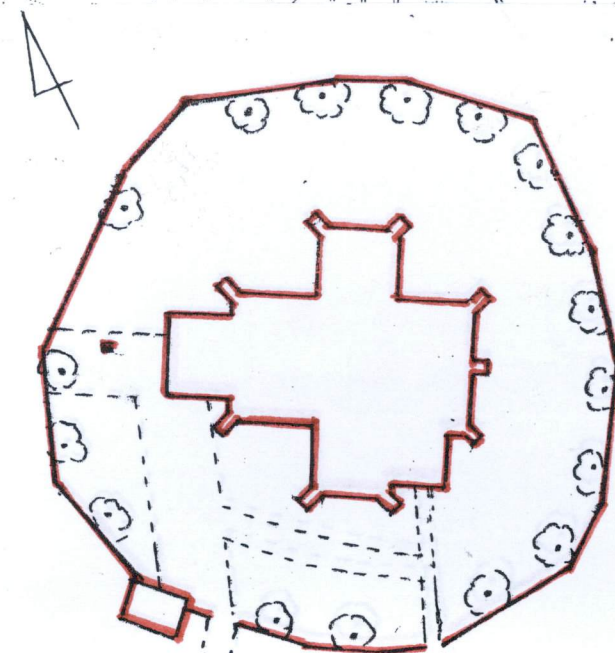
2. Czas powstania
Ok. 1560 r., 1 poł. XVIII
w., XIX w., XX w.

3. Miejscowość
SOBKÓW

Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

Plan orientacyjny w skali 1:50.000

4. Adres
ul. Kielecka 61
28-305 Sobków
Nr dz. 28

5. Przynależność administracyjna
województwo świętokrzyskie
powiat jędrzejowski
gmina Sobków

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Nida

7. Przynależność administracyjna
przed 1999 r.

województwo kieleckie

8. Właściciel i jego adres
Parafia rzymsko-katolicka p.w. św.
Stanisława bpa w Sobkowie
ul. Kielecka 61, 28-305 Sobków
DIECEZJA KIELECKA

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków

206 z 11.02.1967

Plan sytuacyjny wg. mapy sytuacyjno-
wysokościowej w skali 1:500

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Sobków założony został w 1563 r. przez Stanisława Sobka, podskarbiego koronnego, na prawie niemieckim. W tym też czasie, tj. ok. 1560 r. został wzniesiony kościół parafialny, z fundacji Stanisława Sobka. Początkowo budynek pełnił funkcje zboru ariańskiego. Syn Stanisława Sobka – również Stanisław, ok. 1570 r. przekształcił obiekt na kościół katolicki p. w. N.M.P. Parafia została erygowana w 1594 r., zmieniono też wówczas wezwanie kościoła na Św. Stanisława Bpa i Męczennika. Świątynia restaurowana w 1 poł. XVIII w. i konsekrowana w 1744 r. Kościół ponownie remontowany – z fundacji Szaniawskich w 1802 r. Przy kościele, od południowej strony istniała drewniana dzwonnica. W latach 30-tych XIX w. zabudowania plebańskie, dzwonnica w złym stanie, natomiast kościół wymagał wykonania napraw pokrycia dachu. Teren cmentarza przykościelnego był ogrodzony drewnianym parkanem „którey o przeseł iest 44 słupy drewniane (...) bardzo zły, zawalony (...)”. Parkan nowy potrzebny, ile że w nim spruchniałe drzewo i zaniski”; wejście furtką drewnianą od południowej strony. Budynek drewnianej dzwonnicy, „obitej deszczkami, pokrytej gontem”, łączył się z ogrodzeniem. W 1837 r. drewniana dzwonnica w stanie destrukcji, „pochylona do upadku”, zostały z niej usunięte dzwony i zawieszono obok na słupach. W 1839r. zaczęte obmurowanie cmentarza przykościelnego, nie dokończone. Nie remontowane zabudowania plebańskie niemal całkowicie zniszczone. W 1843r. od południowej strony kościoła, prawdopodobnie w miejscu pierwotnej, drewnianej, wybudowano murowaną dzwonicę. W XIX w. między prezbiterium a kaplicą południową dobudowano zakrystię. Podczas działań wojennych w 1945r. największemu zniszczeniu uległ budynek kościoła oraz dach dzwonnicy.

Styl – pierwotny kościół późnorenesansowy, z 2 poł. XVI w., przebudowany w XVIII w., dzwonnica neoklasycystyczna, ogrodzenie bezstylowe.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

LOKALIZACJA : zespół (kościół na terenie cmentarza przykościelnego, dzwonnica, ogrodzone murem) znajduje się w przy wylocie z miejscowości, na wschód od rynku. Usytuowany w niewielkim oddaleniu, na północ od głównej ulicy Sobkowa - Kieleckiej. Na teren cmentarza przykościelnego prowadzi od ulicy wąska, zadrzewiona alejka, wyłożona betonowymi płytami. Od strony wschodniej i zachodniej zespołu – zabudowa (od wschodu budynek plebani). Od północy – teren niezabudowany (pola uprawne, łąki). Teren zespołu – o płaskim ukształtowaniu.

CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY: na planie koncentrycznego wieloboku, otoczony murem z kamienia łamanego, nie tynkowanym, pełnym, nakrytym pulpitem z płyt cementowych. Na terenie cmentarza w części centralnej znajduje się murowany, tynkowany kościół, kryty blachą; murowana dzwonnica – w większej części poza terenem cmentarza, usytuowana przy ogrodzeniu od południowego – zachodu, zwrócona fasadą w stronę kościoła; przy niej znajduje się wejście główne na teren zespołu. Na wprost elewacji zachodniej kościoła – kamienna kapliczka słupowa z daszkiem namiotowym, gontowym, zwieńczonym niewielką iglicą, z figurką Matki Boskiej. Przy elewacji południowej kościoła, naprzeciw wejścia głównego na teren zespołu – na trawniku drewniany krzyż. Na teren cmentarza prowadzą 3 wejścia; główne od strony ulicy Kieleckiej (od południa), na wprost elewacji południowej kościoła; przez współczesną metalową ażurową bramę dwuskrzydłową, osadzoną w czworobocznych murowanych filarach, zwieńczonych kulą. Drugie wejście również od strony południowej przez metalową ażurową furtkę, osadzoną w czworobocznych, murowanych filarach. Trzecie wejście znajduje się od strony północno-wschodniej – bramą dwuskrzydłową, metalową, ażurową, osadzoną w czworobocznych filarach. Wokół kościoła opaska odwadniająca z kostki granitowej. Alejki procesyjne – od strony zachodniej i południowej, wyłożone płytami betonowymi oraz kostką granitową. Od strony wschodniej i północnej – trawnik. Drzewa liściaste obsadzone po wewnętrznej stronie muru ogrodzeniowego, dookoła kościoła.

Zespół kościelny – nie stanowi dominanty otoczenia, ze względu na usytuowanie na płaskim, zadrzewionym terenie, w oddaleniu od ulicy.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne, grzebalne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - 1974 r. wykonanie opaski odwadniającej wokół kościoła, naprawa ogrodzenia		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Teren cmentarza przykościelnego zadbany; ogrodzenie wymaga wykonania drobnych napraw.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Wykonanie napraw w ogrodzeniu cmentarza przykościelnego.			

<p>21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)</p> <p>Akta konsystorskie parafii Sobków, z lat 1818-1832, sygn. PS-16/1; Akta konsystorskie parafii Sobków, z lat 1809-1936, sygn. PS-16/2; Akta kurialne parafii Sobków, z lat 1937-1949, sygn. PS16/3; w : Archiwum Diecezjalne w Kielcach</p>	<p>24. Uwagi różne</p>
<p>22. Bibliografia</p> <p>M. Rawita – Witanowski, „Dawny powiat chęciński” oprac. D. Kalina, Kielce 2001; J. Wiśniewski, „Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w jędrzejowskim”, Marjówka 1930; Katalog zabytków sztuki w Polsce, T. III, z. 3; powiat jędrzejowski, Warszawa 1964</p>	<p>25. Opracowała Grażyna Mętkowska, wrzesień 2003 r</p> <p>Tekst Grażyna Mętkowska wrzesień 2003 r</p> <p>Plany, rysunki Grażyna Mętkowska wrzesień 2003 r</p> <p>Zdjęcia fotogr Grażyna Mętkowska wrzesień 2003 r</p> <p>Miejsce przechowywania negatywów W O SOZ Kielce, ul. Zamkowa 5</p> <p><i>Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.</i></p>
<p>23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)</p>	<p>26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (data, nazwisko wypełniającego)</p> <p>27. Załączniki</p> <p>załączników 1</p>

1. Miejscowość SOBKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. STANISŁAWA BPA.	6. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Fot.
2. Gmina Sobków		
3. Powiat jędrzejowski		
4. Województwo świętokrzyskie		

1. Południowa część cmentarza przykościelnego

2. wejście na teren zespołu kościelnego, od ul. Kieleckiej

3. kapliczka, w zachodniej części zespołu

4. brama w pn.-wsch części ogrodzenia

1. Miejscowość SOBKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. STANISŁAWA BPA.	6. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Fot.
2. Gmina Sobków		
3. Powiat jędrzejowski		
4. Województwo świętokrzyskie		

5. dzwonnica, elewacja północna

6. widok na elewację zachodnią kościoła

7. widok na prezbiterium

